

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/80/2012
Identifikačné číslo spisu:	3012200188
Dátum vydania rozhodnutia:	12.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3012200188.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD., v právnej veci navrhovateľa: W., bytom B., právne zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Váškom, so sídlom Prievidza, Podjavorinskej 3, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/62/2012-33 zo dňa 15. októbra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/62/2012-33 zo dňa 15. októbra 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. 650 108 6405 0 zo dňa 23.11.2011, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka v Trenčíne zo dňa 03.11.2011, je naďalej invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že podľa jeho názoru v posudzovanej veci príslušné posudkové komisie dostatočne posúdili na základe vlastných vyšetrení zdravotný stav navrhovateľa. Všetky posudky sú náležité po stránke medicínskej zdôvodnené a v zásadných otázkach si vzájomne neodporujú. V súčasnosti zdravotný stav navrhovateľa neodôvodňuje zmenu pre iný záver, než aký prijali posudkové komisie pobočky a dve nezávislé komisie ústredia odporkyne. Odporkyňa rozhodla správne, keď vydala napadnuté rozhodnutie s výrokom a odôvodnením tam uvedeným, pretože jej postup zodpovedá zákonu.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne, keďže z neho nie je zrejmé na základe akých úvah dospeli posudkoví lekári k názoru, že mu nárok na zvýšenie invalidného dôchodku nevznikol, keď je nesporné, že je zhoršenie jeho zdravotného stavu a teda aj zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť objektívne zadokumentovaná v lekárskejších správach, ktoré odporkyni a súdu predložil. Opätovne poukázal na lekársku správu Univerzitnej nemocnice Martin, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, kde mu bolo po hospitalizácii v dobe od 23.03.2011 do 31.03.2011 diagnostikovaných 15 chorôb v rôznom štádiu. Nemohol sa stotožniť so závermi prvostupňového súdu, že posudkoví lekári hodnotili jeho ochorenia podľa správnych položiek objektívne, pretože takýto záver nie je v súlade s jeho zdravotným stavom, ktorý je objektívne zadokumentovaný v jeho zdravotnej dokumentácii, ani s právnymi predpismi, podľa ktorých mala odporkyňa postupovať.

Poukázal na to, že posudkoví lekári sú zamestnancami odporkyne, ich platové náležitosti súvisia s tým, ako plnia jej pokyny, takže o nezáujatosti ich ako odborníkov a znalcov treba mať dôvodne vážne pochybnosti a tieto sú potvrdené aj ich nesprávnym a nezákonným posudzovaním a hodnotením jeho zdravotného stavu.

Prvostupňovému súdu vyčítal, že v rámci dokazovania neurobil nič, aby odstránil rozpory medzi jeho tvrdeniami potvrdenými ním predloženými dôkazmi a závermi posudkových lekárov.

Nadalej trval na tom, že mu mal byť priznaný invalidný dôchodok a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť mala byť určená vo výške 55 - 60 %, pretože v jeho zdravotnej dokumentácii je nesporné zadokumentované zhoršenie jeho zdravotného stavu.

Navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zmeniť, rozhodnutie odporkyne zrušiť a priznať mu náhrada trov konania.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa označila námietky navrhovateľa za neopodstatnené. Poukázala na to, že posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov a schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Odporkyňa pripomenula, že z ustálenej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že rozhodnutie je riadne odôvodnené zmysle § 209 zákona, ak je jeho neoddeliteľnou súčasťou aspoň odkaz na konkrétny posudok a tiež, že údaje týkajúce sa zdravotného stavu účastníka konania o invalidný dôchodok podliehajú ochrane podľa osobitných predpisov, účastník konania má právo a nie povinnosť poznať svoj zdravotný stav, a preto začlenenie obsahu posudku posudkového lekára sociálneho poistenia s konkrétnymi zdravotnými postihnutiami účastníka konania do odôvodnenia rozhodnutia nemá oporu v zákone.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 12.03.2013 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky, resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 29.07.2011 požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku. Jeho zdravotný stav bol posúdený dňa 03.11.2011 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza so záverom, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly IX - Choroby obehovej sústavy, Oddielu, B - choroby ciev, Položka 7 - tepnové uzávery na HK, písmeno b/ - funkčné cirkulačné poruchy, arteriosklerotické zmeny, cievne zmeny pri chorobe z vibrácií - stredný stupeň, ktoré odôvodňujú 35 % pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, čo je horná hranica z daného percentuálneho rozpätia 25 % - 35 %. Z posudku vyplýva, že ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu, posudkový lekár navýšil percentuálnu mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti o 10 %.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný dňa 06.03.2012 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia, so sídlom v Trenčíne, ktorý na základe stanovenia zhodnej diagnózy dospel k rovnakému záveru vylučujúcemu zmenu invalidity navrhovateľa. Posudkový lekár po vyhodnotení záverov z vlastného ako aj ďalších odborných vyšetrení (z hospitalizácie na Klinike pracovného lekárstva od 23.03.2011 do 31.03.2011, psychiatrického z 26.07.2011, neurologického zo 16.03.2011, FRO vyšetrenia zo 14.09.2011, interného z 10.05.2011, infektologického z 11.08.2011) potvrdil, že rozhodujúce ochorenie pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť - vazodyskinéza stredne ťažká - kapitola IX, B, 3.7.b. - odôvodňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % s tým, že ostatné zdravotné postihnutia - depresia stredne ťažká, syndróm canalis carpi, dorzalgia C - cervikobrachiálny syndróm, odôvodňujú zvýšenie percentuálnej miery poklesu o 10 %.

Krajský súd v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky nariadil odporkyni vypracovať doplniaci posudok z dôvodu nových lekárskeho nálezov predložených navrhovateľom na pojednávaní. Z doplnacieho posudku zo dňa 09.08.2012, vypracovaného posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia so sídlom v Trenčíne, vyplýva po vyhodnotení záverov z odborných vyšetrení (neurologického zo dňa 24.04.2012, psychiatrického zo dňa 11.11.2011, infektologického zo dňa 21.03.2012, interného zo dňa 15.03.2012, ortopedického zo dňa 30.03.2010) totožný záver o 45 %-nej miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkový lekár uviedol, že skutkový a zdravotný stav navrhovateľa je naďalej objektívne zdokumentovaný, nie sú rozdiely medzi

závermi odborných vyšetrení a ich posúdením. Od posledného posúdenia sa zdravotný stav navrhovateľa nezhoršil, sám udáva ľahké zlepšenie laboratórnych výsledkov. V invalidizujúcich diagnózach nedošlo k zmenám. Podľa infektológa sú ochorenia z jeho okruhu bez známkov aktivity, liečba nie je potrebná, psychiatrické kontroly sú realizované v polročných intervaloch, depresia pri posúdení je minimálne sa prejavujúca, má primeranú aktivitu, nemá hypomíniu, ani depresívny stupor, neprodukuje bludy, ani halucinácie. Nejedná sa o ťažký stav, ide o reaktívne zmeny na sociálnu situáciu a iné ochorenia. Celkovo nie je dôvod na zmenu posudku zo dňa 06.03.2012. Kontrolná lekárska prehliadka je určená na november 2014.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie a postup odporkyne pred jeho vydaním boli správne a v súlade so zákonom.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znížovať jeho pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania ku dňu vydanie rozhodnutia považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden relevantný dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol v čase posudzovania pred vydaním rozhodnutia a následne po ňom ustálený. Neuviedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali a v tomto smere nemožno hodnotiť ani dodatočne navrhovateľom predkladané lekárske správy z odborných vyšetrení (neurologického z 24.04.2012, psychiatrického zo dňa 11.11.2011, infektologického zo dňa 21.03.2012, interného zo dňa 15.03.2012, ortopedického zo dňa 30.03.2010) ako také, ktoré by boli v rozpore so závermi posudkových lekárov, resp. by nasvedčovali inému ako v čase posudzovania zistenému skutkovému stavu. Z týchto správ nevyplývajú žiadne nové skutočnosti, na ktoré by posudkoví lekári neboli prihliadli a ich posudkom obsahujúcim aj úvahy a zdôvodnenia prijatých záverov (vrátane posudku tvoriaceho podklad pre napadnuté rozhodnutie odporkyne, ktorého bol súčasťou) nemožno z formálnej ani obsahovej stránky nič vyčítať, preto odvolací súd na námietky navrhovateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odporkyne neprihliadol. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní objektívne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením o miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 - 60 %, čo však nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a odborných záverov prijatých v konaní. Všetky v konaní predložené posudky posudkových lekárov ako vecne a miestne príslušných orgánov zo zákona ustanovených na výkon posudkovej činnosti (§ 153 ods. 3, 5 zákona č. 461/2002 Z. z. o sociálnom poistení), ktorých konkrétny neobjektívny, resp. zaujatý postup v predmetnej veci navrhovateľ nepreukázal, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú náležite odôvodnené, bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.